

Folkefest i reformasjonsbyen!

ET NÅDENS ÅR
LUTHER I BERGEN

REFORMASJON 500 år

1517-2017

Bergen 3-7 mars 2017

DEN NORSKE KYRKJA

Bjergvin bispedøme / Bergen kirkelige fellesråd / Bergen domkirke menighet

BERGEN
KOMMUNE

www.reformasjonsbyen.no

PROGRAM LUTHERFESTDAGER 3.—7. MARS 2017

31. oktober 2017 er det 500 år siden Martin Luther offentliggjorde sine berømte teser mot avlatshandelen i Wittenberg. Dette utløste reformasjonen som forandret store deler av verden.

Bergen er Norges representant i et nettverk av 68 europeiske byer (r2017.org). Bergen kommune, Bergen domkirke menighet, Bergen kirkelige fellesråd og Bjørgvin bispedømme har sammen etablert «Reformasjonsbyen Bergen 2017» og inviterer alle til deltakelse i aktiviteter både under selve Lutherfestdagene 3.-7. mars og i hele reformasjonsåret 2017.

PROGRAM FREDAG 3.3.2017

1000-1500: Prekenverksted - Nå ut med budskapet! Tore Skjæveland, Amund Ove Børdahl, Jens Z. Meyer Sted: Johanneskirken kafé. Pris: Gratis

1300: Luther-filmen Sted: Bergen kino
Pris: www.bergenkino.no (kun engelsk tale)

1600: «Teser i tiden»: Lysprojisering/klokkespill Studentprosjekt - Fakultet for kunst, musikk og design (KMD) / Asbjørn Myksvoll / Dick van Dijk Sted: Johanneskirken tårn Pris: Gratis

1800: Teaterforestilling: Jakob - veien hjem er lang Helga Samset, forteller og Arve Henriksen, trompet. Sted: Korskirken Pris: 220/170,- (ordinær / stud./ BT-kort)

1800: Vandring i Reformasjonsbyen - ved Målfrid Krohn Sletten fra Bergen ByExpert Tid: 18.00/ 20.00/ 22.00 Sted: Oppmøte ved Kristkirketomten, Bergenhus Festning. Pris: 170,-

1830: Oppdag Kirkekunstsamlingen – ved leder Justin Kroesen kl 18.30/ 19.30/ 20.30 Sted: Universitetsmuséet, Haakon Sheteligsplass 10 Pris: 60/30,-

1900: Oppdag Nonneseter. Introduksjon ved forsker Åslaug Ommundsen 19.00/ 19.30/ 20.00 Sted: Nonneseter v. Biblioteket *

1900: Reformasjonsomvisning i Det Hanseatiske Museum Gjentas kl 19.00/ 20.00 / 21.00 Sted: Det Hanseatiske Museum Pris: 100,-

1900: SALMEFEST for alle Kor, solister, Fellessang. Ledet av Gro Anthun. Med Alf Tore Hommedal, Vidar Eldholm, Sigurd Øgaard, m.fl. Sted: Domkirken Pris: Gratis

1900: Hvem preker best? PrekeKappleik Vennskapelig konkurranse åpent for publikum Sted: ØSTRE, Østre Skostredet 3 Pris: Gratis.

2000: Austrått vs. Bjørgvin – Hvor startet reformasjonen i Norge? Vennskapelig dialog mellom Terje Bratberg, cand.philol og Daniel Johansen PhD, Geir Atle Erslund, professor, Einar Thomassen, professor, Lisbeth Mikaelsson, professor emerita. Sted: Korskirken

2030: TGIF (Thank God It's Friday)
For ungdom. Sted: St. Jakob kirke Pris: Gratis

2100: Konsert «Luther På Nytt» Improkonsert med Per Inge Hove, Eva Pfitzenmaier, Natalie Sandtorv. Sted: ØSTRE, Østre Skostredet 3. Pris: 120/100,-, (ordinær/stud./BT-kort)
Aldersgrense: 18 år

PROGRAM LØRDAG 4.3.2017

1100 - 2000: Europeisk vandretstilling «R2017» Besøk av Reformasjonsbussen fra Tyskland Sted: Torget. Pris: Gratis.

1100-1600: «Lutherier» i Lutherland Aktiviteter for barn og familier. Kunstverksted, Lutherselfie, Teater, Lutherkaker m.m. Sted: Nykirken. Pris: Gratis

1100-1600: 7-tårnsturen. Tårnvandring for barn og familier. Premier for gjennomføring. Frammøte: Nykirken Pris: Gratis

PROGRAM LØRDAG (forts.) 4.3.2017

1200-1300: Folkefest på Torgalmenningen. Ungdoms-innslag, SalmeStafett med Salmesykkkel og kor. Ledet av Per Inge Hove og Kjetil Almenning.

1300: OFFISIELL ÅPNING «Lutherfestdager» Statsminister Erna Solberg, ordfører Marte Mjøs Persen, preses Helga Haugland Byfuglien, kirkerådsleder Kristin Gunnleiksrud Raaum, sokneprest Dom Alois Brodersen, fra Den katolske kirke, Dr. jur. Stephanie Springer fra EKD, (Den tyske evangeliske kirke). Musikalske innslag ved Marthe Valle, Irene Kinunda m.fl Vert: Biskop Halvor Nordhaug Sted: Torgalmenningen *

1430: Høyttlesning fra katekismen. Kom, se og hør! Sted: Bergen offentlige bibliotek

1430: Klokkespill-konsert Komposisjonsklassen ved Griegakademiet, Institutt for musikk, KMD, UiB Sted: Johanneskirken

1500: FOLKEMØTE «Bot for et samfunn under press» Luthersamtalen. Debattleder Hans Wilhelm Steinfeld. Med Robert Woodberry, Stephanie Springer, Erna Solberg, Halvor Nordhaug, Einar Thomassen. På engelsk. Sted: Universitetets Aula. Pris: 120/100,- (ordinær/stud./BT-kort) *

1800: Klokkespill-konsert Dick van Dijk Sted: Johanneskirken. Pris: Gratis

2000: JUBILEUMSFORSTILLING: «Nåde i en ny tid» Bjarte Hjelmeland, Bergen Stryk, r2017 ungdomskor, Kjetil Almenning, Irene Kinunda, Vidar Eldholm, Asbjørn Myksvoll, Per Inge Hove, Eva Pfitzenmaier, Natalie Sandtorv, Marthe Valle, Vibeke Flesland Havre, Sigurd M. Øgaard, sangere fra Edvard Grieg kor, utøvere fra Fargespill. Sted: Johanneskirken Pris: 275/220,- (ordinær/stud./bt-kort)

2200: «Jesus loves electro» Konsert, nachspiel, party for ungdom. Sted: St. Jakob, 50,-

PROGRAM SØNDAG 5.3.2017

0900: Vandring i reformasjonsbyen. Fra Alrekstad til Domkirken. Med byhistorikerne Gunnar Staalesen, Egil Ertresvaag og Målfrid Krohn Sletten, biskop Halvor Nordhaug, pilegrimsprest Einar Vegge, dialogprest Marianne Bergsjø Gammelsæter. Samarbeid med Årstad menighet. Sted: Alrekstad skole, Årstadgeilen 25. Pris: Gratis *

1100: FESTGUDSTJENESTE i Domkirken Bachs reformasjonskantate no. 80. Kor, solister, orkester. Domkantor Kjetil Almenning, preses Helga Haugland Byfuglien, biskop Halvor Nordhaug, statsminister Erna Solberg, sokneprest Dom Alois Brodersen. Kirkekafe kl. 12.30 *

1100: Festgudstjeneste for hele familien i Barnas Katedral, Nykirken. Åse Kristin Aagaard, Kristin Litlere m.fl

1100: Ung Messe i Korskirken. Internasjonale gjester, band, forsangere.

1215: Klokkespill-konsert Med Asbjørn Myksvoll Sted: Johanneskirken

1300: Luther-filmen Sted: Bergen kino Pris: www.bergenkino.no (kun engelsk tale)

1330: Pilegrim - med Luther? Foredrag. Dr. theol Roger Jensen, daglig leder Pilegrimsenter Oslo. Sted: Domkirkens skrudhus Pris: Gratis

1600: Folkemøte - Debatt: «Verdier og kulturarv under press» Terje Nordby, Erik Hillestad, Siv Limstrand. Debattleder Kristin Gunleiksrud Raaum Sted: Litteraturhuset Pris: 120/100,- (ordinær/stud./BT-kort)

1700: Klokkespill-konsert Med Dick van Dijk Sted: Johanneskirken

1800: Tysk gudstjeneste anno 1868. Med inspirasjon fra den siste tyske gudstjeneste i

Mariakirken. Professor Stig Wernø Holter, pastor Sebastian Wilhelm, sokneprest Hans Jørgen Morvik, sokneprest Andreas Ester, kantor Karstein Askeland Sted: Mariakirken

1900: Konsert Lutherjazz med Pastor Wangs project Sted: St. Jakob kirke Pris: 170/120,- (ordinær/stud./BT-kort)

PROGRAM MANDAG 6.3.2017

1000-1600: The reformation and the arts around the north sea. International conference in English. Prof. Dr. Raingard Esser, Prof. Dr. Christoph Auffarth, Dr. Justin Kroesen, Dr. Henning Laugerud, Prof. Dr. Andrew Spicer, Jacolien Wubs MA. Sted: Bryggens museum Pris: 220/120,- (ordinær/stud./ BT-kort) Inkl. lunsj

1900-2030: "The Reformation – A Curse for Church Art? Facts and Myths". Debate in English. Prof. dr. Andrew Spicer, Associate professor Henning Laugerud, Prof. dr. Henrik von Achen. Debattleder: Jan H. Landro. Sted: Litteraturhuset Pris: 120/100,- (ordinær/stud./BT-kort)

PROGRAM TIRSDAG 7.3.2017

1000-1600: Reformasjonen: en forutsetning for demokrati og velferd? Konferanse Robert Woodberry, Gunnar Winsnes Knutsen, Einar Thomassen, Nils Ivar Agøy, Christian Anton Smedshaug, Oddvar Johan Jensen, Jan Heiret, Istvan Keul, Nils Gilje, Stein Kuhnle, Lisbeth Mikaelsson Sted: Universitetets aula Pris: 220/120,- (ordinær/stud./BT-kort) Inkl. lunsj

1900-2100: Reformasjonen - en vellykket eksportvare? Debatt Magne Supphellen, Oddvar Johan Jensen, Robert Woodberry, Kjell Nordstokke Heidi Westborg Steel. Debattleder: Asbjørn Kristoffersen Pris:120/100,- (ordinær/stud./BT-kort) Sted: Litteraturhuset

Kontaktperson:

Prosjektleder, Ragna Sofie Grung Moe
Epost: rm548@kirken.no Mob: 952 77 371
Med forbehold om endringer.

FREDAG til SØNDAG 3. - 5.3.2017

TenSing Treff. KFUK-KFUM arrangerer treff for TenSingere fra hele Bjørgvin bispedømme
Sted: Ynglingen. Nedre Korskirkealmenning 4
Tid: Fredag 18.00 - søndag kl.13.00

Påmelding og informasjon:

Lars Håberg Ottesen Mob: 950 84 688
E-post: lh692@kirken.no

FREDAG til TIRSDAG 3. - 7.3.2017

1000-1600: Re(in)formasjonen. Utstilling med ressurser for studier og forskning om Luther og reformasjonen Sted: Bibliotek Humaniora, Haakon Shetelig's plass 7

INTERNASJONAL UNGDOMSKONFERANSE

«Between the law of perfection and the grace of acceptance» 2. - 5. mars

SAMARBEIDSPARTNERE

Studenter fra Fakultet for kunst, musikk og design (KMD), UiB og Bergen Arkitekthøgskole, KFUK-KFUM, Universitetet i Bergen, NLA Høgskolen, Kirkens Bymisjon, Norsk kirkeakademier, Bergen filharmoniske orkester, Bergen kino, Bergen offentlige bibliotek, Mellem-kirkelig Råd, Digni, HimalPartner, SMM, Universitetsmuséet i Bergen, Kirkekunstsamlingen, Museum Vest, Evangelisk tysk-talende menighet i Oslo, Tysklands Nasjonale Turistkontor, Fortidsminneforeningen, Bymuseet i Bergen.

BIDRAGSYTERE

Bergen kommune, Hordaland fylkeskommune, Kyrkjesogelaget for Bjørgvin bispedømme, Fritt Ord, H. Westfal-Larsen og hustru Anna Westfal-Larsens almennyttige fond, Akasia, EGD, W. Giertsen Hallsystem, Universitetet i Bergen, Ørland Kultursenter.

* Døvetolk tilstede

Facebook: Reformasjonsbyen Bergen 2017
Hjemmeside: www.reformasjonsbyen.no
Kjøp billetter: ticketmaster.no Søkeord:
Reformasjonsbyen Bergen